

Kolozsi Blanka

A szövegtestbe írt emlékezet nyelve

Feldarabolás, töredezettség és belső hasadás
Korpa Tamás két versében

Korpa Tamás harmadik, *A lombhullásról egy júliusi tölgygel* című kötetével kapcsolatban a recepció egyik visszatérő állítása, hogy annak versnyelve az egyértelműség és a rögzített, zárt struktúrák megalkotása ellenében dolgozik. Ugyancsak a recepció visszatérő állítása, hogy a kötet versei – a köztük lévő kapcsolódások, az eredet létét, hozzáférhetőségét és kitüntetett státuszát megkérdőjelező ismétlések, illetve az „és” kötőszó verskezdő helyzetben való gyakori szerepeltetése révén – egyfajta mellérendelő, rizomatikus szerkezetet hoznak létre. Az ismétlődő motívumok, (szöveg)helyek és nyelvi-retorikai mozgások az ezek mentén szerveződő előre- és hátrautalások rendszerében az olvasás során állítják elő a szöveg belső emlékezetének terét, mindez azonban nem jár együtt az így létrejövő rendszer stabilizálásával, minthogy az ismétlések folyamatos elmozdulásokat és átrendeződéseket eredményeznek. Az általam interpretálandó két vers – a *Rönkfák kihallgatása* és a *Hasábfák kihallgatása* – ugyancsak ezt az értelmezési horizontot látszik erősíteni. A továbbiakban e két vers egymáshoz való viszonyát, a címben megjelölt beszédhelyzetet és annak különböző szemantikai konnotációit, valamint a hangjelenségek és különböző retorikai alakzatok kiemelt szerepét elemzem. Nem hagyható figyelmen kívül továbbá e líra azon törekvése sem, hogy az emberi észlelést, az egyes természeti (lét)formákat és kulturális jelenségeket elsősorban nyelvi problémaként és kihívásként kezelve kérdez rá a költészet teherbírására, s így annak működési mechanizmusai és jelentésképző eljárásai kerülnek a szövegépítkezés középpontjába.

A *Rönkfák kihallgatása* és a kötetben azt követő *Hasábfák kihallgatása* című szövegek nem csupán a címben megjelölt beszédhelyzet rokonsága miatt tekinthetők párverseknek – vagy ikerverseknek –, hanem ez utóbbi szöveg verskezdő „akkoriban” szava miatt is, amely mint visszautaló deiktikus elem feltételezi egy, az adott szöveget megelőző kontextus meglétét. Ebben az értelemben, ha a közvetlen szövegkörnyezetet tekintjük a vers előzményének, a *Hasábfák kihallgatása* a *Rönkfák kihallgatása* című szöveg folytatásaként is olvasható, s ilyen módon mintha a korábbi versben felállított viszonyrendszer és az emlékezetbe idézett történés egy későbbi szakaszába lépnének a fák feldolgozásának, illetve feldarabolásának soron következő stádiumával. A fák kivágásának és felaprításának folyamata felvetheti a kérdést a fák halálával kapcsolatban, feltéve, ha a halál fogalmának kulturálisan meghatározott képzete vagy humán konstrukciója egyáltalán alkalmazható a fák esetében. A megjelent kritikák közül több írásban is felmerült az a szempont,

hogy ezekben a versekben vajon haláltusáról,¹ a szerves élet megszakadásának színre viteléről,² az „erdőgazdálkodás panaszdalairól”³ vagy a „túlvilágról való beszéd aktusáról”⁴ van-e szó. (Ez utóbbi értelmezés Nemes Nagy Ágnes táviróoszlop-létről írt verseinek hagyományát is felidézheti, amennyiben azok is a fáknak az emberi beavatkozás következtében megváltozott és túlvilágiként konceptualizált létmódjáról tudósítanak.) A köznyelvben meglévő *holtfa* kifejezés abból a szempontból meglepő, hogy a műszaki értelemben – tehát megújuló nyersanyagként vagy energiaforrásként – nem hasznosítható, korhadásnak indult fákat nevezzük így, ezeknek viszont az adott életközösség számára fontos funkciója van mint tápanyag és mint mikroélőhely, nem beszélve arról, hogy évtizedek alatt újra humusszá válva a termőtalaj részét is képezik. Ezekben a versekben viszont hangsúlyosan nem erről van szó, hanem a fák kivágásáról és mesterséges feldolgozásáról, ami kitelepítésként, fogságként és – ahogyan azt például az *akaszt*, *kiránt* és *megfojt* szavak implicálják – erőszakként inszcenizálódik. Ez a társadalmi és jogi viszonyrendszert magában foglaló értelmezési keret pedig a lehetséges jelentésrétegek kitágításával az interpretáció szempontjából is meghatározó vonatkozási pontot jelenthet.

Ebben a megközelítésben ugyanis a címben megjelenő *kihallgatás* szó jelentése és az egyes szövegekkel való összefüggése sem egyértelmű. A kifejezés egyfelől jelenthet a másira való odafigyelés vagy a másikhöz való odafordulás értelmében hallgatást, s ebben az esetben a vers mintegy egybeesik a kihallgatás folyamatával, eseményével, de olvasható a kihallgatott beszéd lejegyzéseként és idézeteként is – s ilyen értelemben az olvasó is a rönkfák és a hasábfák kihallgatójává válik –, miközben a többszörös nyelvi és érzékszervi közvetítettségéből adódóan mindkét esetben felmerülnek a kötet egészében hangsúlyos szerepet betöltő, a recepcióban is gyakran regisztrált fordításelméleti kérdések. A *kihallgatás* szó másfelől a hivatalos jogi terminust is felidézheti, s ebben az értelemben a fák – a kötet egy korábbi kifejezésével élve – koronatanúkként jelennek meg abban a bírósági jelenetben, amelyben a vádlott helyét az antropomorfizálódott mező- és erdőgazdasági gépeket gyártó vállalat, John Deere foglalja el. A szövegek rétegzettsége és összetettsége miatt azonban ez a viszonyrendszer sem stabilizálható, amennyiben egyrészt John Deere *hiánya* szervezi a megszólalói beszédhelyzetet, s így a búcsú és az emlékezés poétikai megvalósulásának módja is fontos szerepet játszik az értelmezésben, másrészt pedig John Deere alakja olyan értelemben is ambivalens, hogy nem csupán mint vádlott válik a fel- vagy beidézés aktusának szereplőjévé, hanem egyúttal mint egyfajta megváltó figura jelenik meg, aki egy jobb élet reményében önmaguk átadására készíti a fákat („eleven napórapálca a boldog törzs: így tanította John Deere”). John Deere alakjának megváltóként való értelmezését alátámaszthatja továbbá az „eljön a tönkkiszedő” ígéretnak látomásos víziója, a „színültig töltött hordók” képe,⁵ valamint a dicsőítés

1 Ennek lehetőségét Oláh Szabolcs veti fel elemzésében, de magát a fogalmat el is távolítja értelmezésétől, többek között arra hivatkozva, hogy a „legvégső időről [...] egy fa esetében azért sincs esélyünk tudásra, mert szem, szavak, lélegzet, arckifejezés híján az utolsó történéseket nem olvashatjuk le a fáról úgy, ahogyan azt az ember vagy az állat esetében megtehetjük.” OLÁH Szabolcs, *A rengeteg versnyelvi képződmény*. Korpa Tamás: A lombhullásról egy júliusi tölgyvel, Szkhonion, 2021/2, 51.

2 PATAKY Adrienn, *Kihallgatni egy fát*. Korpa Tamás: A lombhullásról egy júliusi tölgyvel, Alföld, 2021/11, 125.

3 DEMECZKY Ádám, „végkimerülésig beszéltetett, omlásveszélyes szájak”, Apokrif, 2021/2, 69.

4 Vö. PINCZESI Botond, „van-e ennek a szélnek humora?”, Műút, 2021. október 12. <http://www.muut.hu/archivum/37231> (Utolsó letöltés: 2022. 06. 23.)

5 Ez a kép ráadásul két bibliai szöveghelyre is utalhat. Egyfelől felidézheti a kánai menyegző eseményét, amelyen

nyelvi-ünnepi szólamai („A lombok tapsoltak, üdvöz légy, John Deere.”; „dicsőségedre, John Deere!”), s mintha a korábban idézett verssorban megjelenő példázatos-tanító beszédmódra tett utalás is a bibliai hegyi beszéd boldogmondásaira tett allúzióként működne.

A beszédhelyzet szempontjából nem csupán a John Deere hiánya által formált költői megszólalás, aposztrophé és emlékezés viszonya kerülhet az értelmezés előterébe, hanem magának a versbeszélőnek a kiléte is, amely versbeszélő a grammatikai alanyok közötti folyamatos átmenetek révén nem illeszthető egy zárt, egységes szubjektumkonstrukcióba. Ebben a vonatkozásban érdemes ezeket a szövegeket az őket megelőző *Egy oltott fa kihallgatása* című verssel is összehasonlítani. Míg ez utóbbi vers esetében ugyanis az egymással szintaktikailag összeegyeztethetetlen textuális fragmentumokból építkező decentralizált megszólalás és az így létrejövő sajátos „hangzavar” mintegy az oltás növénynevelési technikájának nyelvi formává alakításaként is értelmezhető, addig a *Rönkfák kihallgatása* és a *Hasábfák kihallgatása* című szövegek esetében a nyitott, kollektív megszólalásként előálló belső beszédet a fák kivágása, feldarabolása és egymásra halmozása, pontosabban a törés, a hasadás és a felaprózódás retorikai műveletei eredményezik. A *Rönkfák kihallgatása* című szöveg esetében ebben az értelemben a versben tematizált gyűjtés egyfelől utal a kivágott és feldarabolt fák halomba gyűjtésére, miközben a szövegben megjelenő kulturális és történeti kódok egy kitelepítés narratíváját is felvázolják,⁶ másfelől pedig az ismétlés alakzatára építő emlékezés rekollekciós működésére (és ennek zavaraira) is rámutat.⁷ Az emlékek felidézésének kollektív munkája nemcsak az „én” pozícióján belüli áthelyeződésekben ragadható meg, hanem a töredékes formában megjelenő emlékdarabok egymáshoz igazításának mozzanatában is, amelynek révén emlékezés és felejtés mozaikosan szerveződő elliptikus szövete képződik meg a versben.

A felidezés gesztusának ismétlődő megnyilvánulása és az erre felelő „Emlékszem.” állítás versbeli előfordulásának gyakorisága önismétlésként egyfelől felvetheti a kételyt e rekollekciós művellet megbízhatóságával kapcsolatban, s az emlékezet tartalmi kiüresítésével mintegy öngyözködésként is értelmezhetővé válik, másfelől pedig önreflexív módon a szöveg anyagszerűségére és építkezési

Jézus a kővedrekbe töltött vizet borrrá változtatta (Jn 2, 1–12), másfelől pedig az isteni gondoskodásról szóló 23. zsoltár „csordultig van a poharam” sorát is (Zsolt 23, 5).

- 6 Ebből adódóan nem elhanyagolható a Visky Andrásnak tett ajánlás sem, minthogy a Korpa-vers számára az emlékezés működésének egy újabb vetületét nyitja meg a szövegnek Visky *Kolozsvári anziksz. Farkas utca* című versével való intertextuális kapcsolata. (A vers megjelent a *Látó* 2002. májusi számában, s olvasható a költő 2003-as *Ha megH* című kötetében is. Ld. VISKY András, *Kolozsvári anziksz. Farkas utca*, *Látó*, 2002/5, 34–36.; VISKY András, *Ha megH*, Kolozsvár, Koinónia, 2003, 61–62.) Ez utóbbi vers – amelyben a hasadás, a felejtés és a névvesztés mozzanatai a kitelepítés szakadás-élményében és Jézus nemzetségtáblájának olvasásában, illetve egy hiányzó név regisztrálásában válnak egymást értelmező alakzatokká – egyfajta áttetsző vázát képezi a Korpa-versnek, amennyiben nyomszerűen idézi meg annak ritmusát és bizonyos szövegelemeit. Egy olyan rejtett keretként funkcionál tehát, amelynek beemelése éppen az áthelyezés műveletével valósítja meg a tematizált kitelepítést, miközben a szövegen végzett átalakítások következtében az új közegbe (kötetbe) való beillesztéshez szükséges részleges felejtés nyomai is a szövegépítkezés részévé válnak. (A Visky-vers említéséért a szerzőnek tartozom köszönettel.)
- 7 Megjegyzendő, hogy a Korpa-versek általános jellemzője, hogy az egyes szövegek egyszerre több kódot is működtetnek, s nem csupán a versnyelv rétegzettsége, hanem ezen rétegek egymáshoz való viszonya is kiemelt jelentőséggel bír. Hasonló összetettséget mutat a költő *Házsongárd live* című legújabb, negyedik kötete, amelynek több versében is az ügynökjelentések retorikája és Kolozsvár történelmi-politikai kontextusa íródik Jézus (Isus) újszövetségi történetének megidézett jeleneteibe.

módjára is rámutathat. A már felhasznált szövegelemekből építkező vers fragmentum-jellegének és darabosságának képzetét ugyanis éppen az illesztések hiánya és a megakadások sora hívja elő, s az emléktörmelékek mintegy mechanikus felsorolása maga is az emlékezés médiumává válik, amennyiben a vers belső szövegszerű működése a kivágás, a feldarabolás és az egymásra halmozás tapasztalatát hozza létre. Mindezt kiegészíti vagy még inkább kihangsúlyozza a vers hangzó vetülete, minthogy a hang médiuma – amelynek a kötet számos darabjában kiemelt jelentősége van – maga is az emlékezés közvetítő közegévé válik. Az *x* [ksz], *sz*, *z* és *c* hangok dominanciája mintegy a vers hangzásvilágában állítja elő a szalagfűrész és a fák érintkezése következtében létrejövő hanghatást („Emlékszel? Tökéletesen emlékszem. / Mindenre emlékszem. / Jól emlékszel rá? Nyírfá utca, Bükk utca. / Ez Zádiel, Galagonya utca. / Aztán az utcáról az utcára gyűjtötték őket.”), miközben az explozívák (*k*, *g*, *d*, *t*) ugyancsak hangsúlyos jelenléte ezzel párhuzamosan az egymásra dobott farönkök összekoccanásának képzetét, illetve hanghatását hívja elő, s így válik e „zajtermelés” maga is az emlékező felidézés auditív módjává.⁸ A kivágás, a hasítás és a feldarabolás tapasztalatáról (és/vagy annak emlékééről) ilyen módon az egymással hézagmentesen össze nem illeszthető emlékefragmentumokból szerveződő, az ismétlések révén egyre inkább mechanikussá váló szöveg-építkezési technika közvetít, miközben az emlékezés szólamába íródó zörejek ugyancsak e tapasztalat elszenvetésének nyomaiként tűnnek fel a versben.

A *Hasábfák kihallgatása* című vers esetében az emlékek felidezésének aktusába beíródik ezen emlékek újraértelmezésének mozzanata is, ami a különböző idősíkok egymásba redőződését eredményezi. A közeledés, a jelenlét és a távollét alakzatai közötti pulzálás John Deere alakja köré szerveződik, minthogy a megszólalás jelenében az ő távolléte, illetve hiánya az, ami a hasábfák visszaemlékező szólámában az ő korábbi ígéreteinek mintegy felülvizsgálatát is előidéz, s így az alakhoz kötődő kétféle jelentésréteg – egyszerre megváltó és vádlott – kerül egymással feszültségteli viszonyba. A „boldog törzs” ígérését úgy írja felül a kivágásnak és a feldarabolásnak a fák és a vers testébe íródó tapasztalata, valamint a feldolgozás után a fákat elhagyó John Deere hiánya, hogy a korábbi viszony sem szűnik meg végérvényesen, mivel a fák szólámában egyúttal a felmentés gesztusa is megjelenik („én már fogságban születtem: bocsáss meg, John Deere. / kitelepítettek magonckoromban: de nem haragszom, John Deere.”). Hasonló ambivalencia jellemzi a versbeszéd egészét, az emlékezés szólamát ugyanis alapvetően meghatározza John Deere tanításainak internalizálódása és az ígéreteiben való hit, amivel szemben disszonanciát képez a megélt és felidézett tapasztalat, miközben az önátadás és az alávetés gesztusa magát a tapasztalást is előzetesen formálja. Ebben a megközelítésben a „hosszan tartó szalagfűrész nyikorgó rágása bennünk. / szalagfűrész

8 Mindez tovább árnyalja azt a szempontot, hogy a kötetben a szövegek akusztikai rétegének jelentésképző szerepe megkérdőjelezi a (z emberi értelemalkotás perspektívájából felállított) határt jelentéssel bíró hang és zaj között, többszörösen összetetté alakítva a hangkölcsonzással – hangadással, zajkeltéssel, eredettel – kapcsolatban felmerülő kérdéseket. Érdemes ezen a ponton utalni a már hivatkozott Pataky-kritikában is említett YouTube-videóra, a *Hasábfák kihallgatása* című vers Tóth Kinga által közzétett hang-, illetve zajköltészeti feldolgozására, amelyben a különböző beszédképző szervek és technikai eszközök által keltett, a fűrészelés hanghatását imitáló (fülsértő) zajok, valamint a felvételbe beszűrődő madárcsicsergés, szélzúgás és harangkondulás hangjai a vers hangzó szövegét alakítják egyfajta, olykor alig kivehető háttérzajjává. Ebben a feldolgozásban a vers megértését (meghallását) akadályozó zajok nem is tekinthetők a versről leválasztható hangjelenségeknek, amennyiben a kivágásnak és a feldarabolásnak a fák testébe íródó emléke a szövegtérnek a zajköltészet keretében való kitágítása által válik a befogadó számára is megtapasztalhatóvá mint fájdalmas (mert fülsértő) és mint – a hallás során belsővé tett hangzavar révén – klausztrófóbb élmény.

társastánkra, tessék, tessék, kínálgattuk.” sorok működése mintegy a kettéfűrészelés elszenvedésétől az önpiacosításba történő átmenetként írható le, amelyre – némiképp groteszk módon – a fűrészes ritmusos mozgásának táncként való fordítása teremt lehetőséget.

A szöveg egészen végigvonuló metaforikus kód ugyancsak a belső ellentmondások mentén szerveződő szövegépítkezés egyik megvalósulási módja. Ahogyan azt az elemzés egy korábbi pontján már jeleztem, a versben szétszórtan megjelenő számos kifejezés (*akaszt, kirántja, megfojt, csattant, összetört*) a fák szerves életét mesterségesen megszakító erőszak textuális jelölőjeként is értelmezhető. Ezt a narratívát azonban némiképp ellenpontoszza egy másik, amelynek révén – mintegy a teljesként értett emberi élet mintájára – rekonstruálhatóvá válik a fák életének íve a születéstől egészen az időskorig, úgy, hogy közben az ellenpontoszó technika révén az egymástól elkülöníthető életszakaszok minden esetben magukon viselik az (erőszakos) emberi beavatkozás nyomait is („kirántja a gyökérvölgyökzsinórokat a földből”, „kitelepítettek magonckoromban”, „izzó fülek, szemek és szájak szíromból a boldog törzs körül egymásba járva”, „betoljuk görgős talajon Jan Korb körtefa összetört lombját”). Az alábbi két sor például – „eljön a tönkkiszedő, itt van, és eljön, finomszemű láncot akaszt ránk, / kirántja a gyökérvölgyökzsinórokat a földből.” – egy többszörösen összetett vershelyzetet hoz létre, amelybe beíródik a tapasztalatot megelőző ígéret által keltett remény, maga a megélt tapasztalat és az e kettőt is újraértékelő utólagos emlékezet közötti belső feszültség. Míg a tönkkiszedő eljövetele és a *finomszemű* lánc képe leginkább az isteni és az anyai gondoskodás képzetkörét mozgósíthatja az olvasóban, addig a „gyökérvölgyökzsinórok” kirántása a földből éppen az éltető táptalajtól való megfosztás, a természetes közegből való kiszakítás aktusaként értelmezhető, s e kétféle szövegeffektus még inkább fokozza a sorok (vagy akár az egyes sorokban megjelenő szavak) közötti szemantikai kontrasztot az olvasói értelemalkotás során. Ebből a perspektívából ráadásul az első sor is más megvilágításba kerülhet, amennyiben a

részhangok dominanciája [sz, c] egyfajta sziszegő nyelv imitálásával egy másik kulturális kódot is bevon a szöveg játéktérébe, kimozdítva ezáltal John Deere alakjának kizárólag megváltóként való értelmezését, akinek tanításai és ígéretei ilyen módon megtévesztésként és hamis ígéretekként tűnnek fel.

A vers zárlatának értelmezésében ugyancsak fontos szerepe van az utólagos emlékezeti munkának, s ezzel összefüggésben a szöveg szemantikai és hangzó vetületének. Míg a *Rönkfák kihallgatása* című versben az ismétlődő emlékdarabokból felépülő polifonikus versbeszéd a kivágás és a feldarabolás nyelvi-szerkezeti formájaként vált értelmezhetővé, a *Hasábfák kihallgatása* című szövegben a tapasztalat és az emlékezet közötti hasadás válik hangsúlyossá, következésképpen a disszonancia, az ambivalencia és a belső ellentmondások sorozata jut kiemelt szerephez. A „görgős talaj” egyszerre idézheti fel egy babakocsi és egy kerekesszék képét, miközben mindkét esetben groteszk ellentpontként jelenik meg a benne hordozott „összetört lomb”, amely ráadásul egyfajta áldozati tárgygyá vagy adománnyá alakul a következő sor John Deere-t dicsőítő felkiáltásában („dicsőségedre, John Deere!”). Az „összetört lomb” kifejezés ugyanakkor logikailag kevésbé értelmezhető, amennyiben a valamilyen előzetes egységet feltételező jelző nehezen egyeztethető össze az ágak, gallyak és levelek szerteágazó sokaságát jelölő főnévvel. A kettő közti logikai-szemantikai szakadék ilyen módon mintegy ugyanazt a törésvonalat látszik színre vinni, ami a versben felidézett tapasztalat következménye. Hordozó és hordozott kapcsolata szempontjából továbbá a névadás által megszemélyesített körtefa ugyancsak egyfajta kettősséget testesít meg, Jan Korb nevének magyarra fordítása ugyanis a potenciálisan belőle is készíthető vagy a gyümölcsseit tárolni képes ’kosár’ jelentést hívja elő, s így – akár Ovidius átváltozott alakjaival analóg módon – a név egyfajta emlékeztető vagy előreutaló funkcióval is bír.

A vers utolsó két sorában („gerendának viszlek, ne féljeteK, mondta, / mondta John Deere.”) emlékezet és tipográfia szoros összefüggéseként értelmezhető a *mondta* ige megkettőződése és a szövegnek a két szóalak közti tördelése. Ahogyan a John Deere által kínált jövőkép a későbbi tapasztalatok tükrében fenyegetésként értelmeződik újra, megnyugtatónak szánt felszólításának („ne féljeteK”) felidézése is utólag írja bele a félelemet a fák versbeszélői szólamába, s ebben az értelemben a sortörés mint megakadás vagy mint a hang elcsuklása válik olvashatóvá, a szóalak megkettőződése pedig a félelem testi jegyeként értett dadogásként vagy a megakadás utáni újraelkezdési kísérletként tűnik fel. Ebben a megközelítésben nem jelent elhanyagolható szempontot az sem, hogy a korábban a *Tempevölgy* folyóirat egyik 2018-as lapszámában megjelenő vers vonatkozó szöveghelyén a „gerendának viszlek, ne féljeteK, mondta a, mondta a John Deere.”⁹ sor szerepelt, tördelés nélkül. Ez a megoldás – a főnév nélküli névelő beiktatása – még inkább felerősíti a tagmondat megszakadásának érzetét, amelyet a kötetben megjelent szövegváltozat esetében a sortörés által beékelt cezúra lehet hivatott előidézni. Mindemellett az ismétlés alakzatához társított korábbi jelentésrétegek is beemelhetőek az értelmezésbe, s ilyen módon az elkülönböződésként értett ismétlés értelmében a szóalak megkettőződése – a fák feldarabolásának folyamatába íródva – a versbeszélő megkettőzését végzi el a megszólalói centrumot és/vagy rögzíthető eredetet egyébként is nélkülöző versben.

A bevezetőben tett megállapításra is visszautalva, a kötet versei ilyen módon nem csupán bizonyos megszólalói pozíciók, kialakult viszonyrendszerek, megszilárdult jelentések és bevett

9 KORPA Tamás, *Hasábfák kihallgatása*, *Tempevölgy*, 2018/4, 23.

értelmezési koordináták rögzítése ellenében dolgoznak, minthogy a kötetben visszatérő retorikai alakzatok ugyancsak nem teszik mechanikussá az olvasást, amennyiben minden esetben újfajta értelmezői gyakorlatot hívnak elő, amelyek akár a korábbi interpretációs módokkal is párbeszédbe léphetnek. A *Rönkfák kihallgatása* című vers esetében az ismétlés a szöveg intertextuális és intratextuális alakzata is egyben, s e kétféle működésmód szorosan összefügg a vers szemantikai és önprezentációs rétegével. Az áthelyezésként értett ismétlés a szöveg emlékezeti terének kitágításával valósítja meg a versben tematizált kitelepítés szövegközi mozgását, miközben az újírás a törés, eltörlés és felejtés mozzanatait is maga után vonja. Ezzel párhuzamosan az önnön szövegdarabjaiból építkező, az egyes elemeket az ismétlés során újrarendező technika egyfelől az emlékezés rekollekciós műveletét viszi színre annak sajátos, a fák és a vers testébe íródó tapasztalatból adódó zavaraival, másfelől pedig a fák feldarabolásának, feldolgozásának és egymásra halmozásának nyelvi műveleteként is értelmezhető, s mindez kiegészül azzal a szemponttal, hogy a vers hangzásvilága maga is az emlékezés közvetítő közegévé válik. A *Hasábfák kihallgatása* című versben a beszédhelyzet megismétlése a fák feldolgozásának következő szakaszáról tudósít, s ebben a szövegben az elszenvedett tapasztalatot az azt megelőző reményekkel szembesítő emlékezet a belső hasadás mintájára felépülő összetett időszerkezetet hoz létre, s ebből adódóan kiemelt szerephez jutnak a valamilyen disszonanciát, ambivalenciát vagy belső ellentmondást színre vivő megoldások a hangzás, a tipográfia és a retorikai mozgások szintjén egyaránt. E két vers olvasásának tapasztalatai alapján elmondható, hogy a saját működésmódjára, szövegépítkezési technikájára és retorikai eljárásaira rákérdező Korpa-költészet képes egyszerre kritikai és kreatív módon viszonyulni önnön létrejöttének nyelvi és mediális feltételeihez, s így éppen az állandó megújulás, a rögzíthetőnek vélt keretek fellazításának és kimozdításának ígérete védi meg e lírát a „végkimerülés” (talán nem is fenyegető) veszélyétől.